

טקטיקה חדשה לרגלים־משור־נים סוביטיים

מאת „אלפרד קלינקראד“

בפתחה של סקירה זו, אשר נתפרסמה לראשונה בעתון צבאי בריטי, הופיעה הערת־הסבר זו של העורך: —
„במאמר מוזכר פעמים אחדות המונח „קריהסתערות“. קו זה נמצא כ־200 מטר לפני קריהמוצבים־הקדמיים של האויב — ואין לערבבו בקריהתחלה, שהוא הפאה־הקדמית של שטח־ההיערכות. כמוסבר במאמר, תכופות נוהגים עתה הגייסות הסוביטיים להיערך בתבנית־קרב לא בשטח־ההיערכות אלא לפני חצית קריהתחלה — או אף בין קריהתחלה לקריהסתערות. תיאור הטקטיקה הסוביטית הניתן בסקירה, הנו מדויק ומעודכן למדי.“

הן בתנאים „גרעיניים“ והן בתנאים „בלתי־גרעיניים“.

אורח־ההתקפה החדש

הטקטיקה של הצבא הסוביטי החדש הריהי, ביסודה, טקטיקה של מתקפת־טנקים. לרוסים כוח־הטנקים הגדול ביותר בעולם, וכל הרגלים שבעוצבות הטנקיות והממוכנות „רכובים“ ב־נושאי־גייסות־משור־נים. אימון הכוחות נראה כמכוון לתנועה מהירה בלילה וביום, להתקפות־הפתעה, להסתננות ולפריצה מהירה, מתוך התחשבות מעטה בשיקול של אבטחת האגפים — כשהכונה היא לעקוף וללפות אויב שזריזותו ושנינותו פחותות משלהם.

אחת הבעיות העיקריות בארגונה ועריכתה של התקפה בתנאים גרעיניים היא השאלה כיצד להוציא־לפועל את הריכות, לבצע את מסע־ההתקרבות, ולהנחית את ההתקפה — בלא להי־שמד ב„אש“ גרעינית. על בעיה זו מקוה המפר־קד הסוביטי להתגבר באופן דלהלן:

- יחידות ועוצבות העורכות את ההתקפה נמ־צאות מפורזות עוד לפני ההתקפה — ולא פיזור לרוחב, כי אם פיזור לאחור, לעומק.
- קצת לפני שעת ה„ש“ מתרכזות היחידות

הטקטיקה הגרעינית הסוביטית

בשנים האחרונות מקובל לראות בטילה־גרעיני את „הנשק הסופי“, שנועד לרשת את מקום כל כלי־הנשק האחרים. הובעו ספקות בדבר התפקיד ומידת־התכליתיות של גייסות־קרקע במלחמה גרעינית; וכתוצאה מכך הונח לימוד הטקטיקה של צבאות־קרקע. רעה מזאת: — צמחה אמונה האומרת שכוח־אש גרעיני משמש תחליף לכוח־אדם. דבר זה לא יתכן, באם עומד הנך כנגד אויב שיש לו כוחות־שריון חזקים, קליעים גרעיניים, ואמצעים יעילים לשיגורם של אלה.

הטקטיקה־ההתקפית של הצבא הסוביטי בוד־אי־ובדאי שאינה מושתתת על השימוש בעצ־מת־אש גרעינית בלבד, כי אם, בעצם, על קשר הדוק בין עצמת־אש גרעינית לתמרון כוחות־קרקע. על מנת שיהיו תכליתיים, חייבים כוחות־הקרקע להיות ניידים מבחינה טקטית ומשור־ינים; וזאת הסיבה שבגללה מוקם־והולך עתה הצבא הסוביטי החדש ככוח שעיקרו טנקים ורגלים־משור־נים. ולא זו בלבד, אלא שדומה שהארגון והאימון מכוונים עתה לאפשר לכוחות־הקרקע לקבל על עצמם ניהול מסעי־מלחמה

ממונעת סוביטית, קרוב-לודאי שתונחת מיד לאחר מהלומה-גרעינית. רגימנטים, וגדודים, קדמיים מבצעים לשם כך מסע-התקרבות ארוך משטחי-פיזור שבעומק, ודממה-אלחוטית נשמרת במשך המסע.

התקפת הגרוד והפלוגות

גדוד-הרגלים-המשוריינים תוקף בדרך-כלל בשני גלים, כששתי פלוגות בגל הראשון, ופלוגה אחת בגל השני. אולם כאשר המצבים הנם „זרימים“, והם — ותנועות הצדדים — מתפתחים במהירות, עשוי הגדוד לתקוף גם בגל אחד בן שלוש פלוגות; ובמקרה זה יתכן שצירי-ההתקפה הפלוגתיים יהיו נוטים לכיוונים שונים. ברם, ההתקפה בת שני הגלים הנה רגילה יותר, ובהתקפה כזאת מפריד בין הגלים מרחק של כ־600 עד 1000 מטרים, כיון שריכוז הגלים שלא-לצורך נחשב למסוכן. גורת-החזית להסתערותה של פלוגה היא בת כ־500 עד 600 מטרים; אולם בשטח פתוח, וכאשר האויב אינו מגלה התנגדות קשה, עלולה הגזרה להתרחב עד כדי 800 מטרים, ואף יותר מזה.

גדוד-הרובאים פועל, בדרך כלל, בפלוגות מוגברות המורכבות מכל סוגי-החיל; ולשם השגת המהירות, ושיתוף-הפעולה, מן-ההכרח הוא שציוות-הכוחות יבוצע בהקדם רב-למדי לפני תחילת ההתקפה. לפלוגת רובאים (בת שלוש מחלקות-רובאים ומחלקת-מקלעים אחת — כולן בנושאי-גייסות-משוריינים) יתכן ויוקצו טנקים-בינוניים מסוג T-54, בין שלושה לעשרה במספר (דהיינו, לפי מבנה השריון הסוביטי — ממחלקה עד פלוגה); ונוסף על כך אפשר שיהיו לה, תחת-פיקודה, תותחים נגד-טנקיים, כלי-נשק ללא-רתע, מרגמות ופלגות פלסים ולהבירונים.

השיטה הסוביטית למתן פקודות דומה לזו הנקוטה בצבא הגרמני — ואינה שונה ביותר מן הבריטית, שכן אך לעתים רחוקות מוצאות פקודות מפורטות בכתב מתחת לרמה של מפקד-דיביזיה. כל מפקדי הפלוגות מקבלים את פקודותיהם באותו זמן עצמו, בקבוצת-הפקודות של מפקד הגדוד. המצב האידיאלי ביותר הוא כאשר עולה בידי המפקד לערוך את קבוצת הפקודות בנקודה ממנה ניתן לצפות אל אזור ההסתערות. אולם מהירותו של הקרב החדש

והעוצבות — כרגיל, במחפה החשיכה — ומתחילות לנוע במהירות קדימה, אל קווי-ההתחלה (היציאה) שלהן. על רגימנטים הנמצאים בעתודה, יתכן ויוטל לערוך מסעי-התקרבות כאלה למרחקים עד כדי עשרים וחמשה קילומטרים; ואילו על דיביזיות שבי-עתודה-הארמיה — יתכן ויוטל לבצע מסעים עד כדי 65 קילומטרים.

● ההתקפה מונחת במהירות ישר מתוך התנועה, בקר-המסע — וזוהי התכונה הראויה ביותר לציון שבטקטיקה הסוביטית של היום. הניידות והתקשורת עומדות עתה ברמה כזו, המאפשרת לדרוש ממפקדו של רגימנט קדמי (הרגימנט שוה בערך בגודלו לברי-גדה בריטית) כי יהיה ביכולתו להנחית התקפה מתואמת תוך שעה לאחר שקיבל את פקודת-האזנה שלו.

● יחידות ועוצבות מתפרסות לתבניות-קרב לא בשטח-ההיערכות, אלא תוך-כדי התנועה — או לפני חצית קו-ההתחלה, או בין קו-ההתחלה והיעד. אי-לכך מחוסל הצורך בהתפרסות והיערכות „רגלית“ (ונטישת כלי-הרכב), בשטח-ההיערכות — וכן בעצירות, והשתהויות, באזורי-הכינוס, ובקווי-ההתחלה וההסתערות.

● בחיל-הרגלים הסוביטי הופך רווח יותר ויותר הנוהג לנסוע ברכב עד אל היעד עצמו ולעלות כך עליו — ולהלחם מתוך נושאי-הגייסות-המשוריינים. נושאי-הגייסות-המשוריינים מתפרסים לתבניות-הסתערות כדרך הטנקים, שעמם הם מצוותים.

הסתנוות „ברכוב“

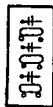
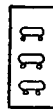
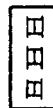
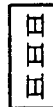
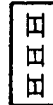
את ההתקדמות לקראת מגע מבצעים הגייסות הסוביטיים בחזיתות רחבות, ובצוותים כל-חיליים — פלוגתיים וגדודיים; וכאשר האויב מחזיק בחזיתות רצופות — אף תרים הטנקים והגייסות-הממוכנים אחר פערים, מנסים לחדור דרכם, וממשיכים בהתקדמותם „ברכובה“ אף בלי לה. אחת הבעיות העיקריות העומדות לפני כוחות „נאטו“ כיום היא כיצד לפרוס במערכי-החזית שלהם גייסות במידה שיספיקו בשביל למנוע, או לסכל ולהדוף, צורה זו של „הסתנת-נות רכובה“.

התקפה של דיביזיה-רובאית ממוכנת או

צוותי-משורין סוביטי — פלוגת רגלים-
משוריינים ופלוגת טנקים — לקראת
התקפה

(לפי התאור שבסקירה)

א. במסע התקרבות

פ' טנקים (10 טנקים)

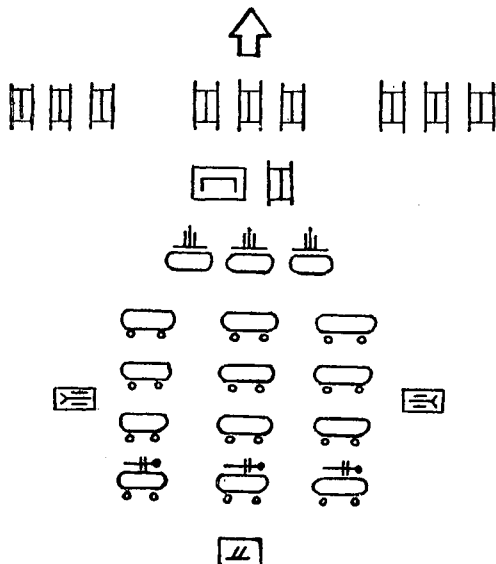
ח' א"א

ס' חרמי' (כולל א"ח אק"ר)

תות"ר (2) מוציאה

היא כה רבה שלא תמיד מתאפשר דבר זה, ויתכן שמפקד הגדוד יהיה היחיד אשר סקר בעיניו את הקרקע הזיא. במקרה כזה ניתנות פקודותיו לפי מפות ותצלומי-אוויר. בעת מתן הפקודות נהוג מפקד הגדוד לציין את קר ההתחלה, את קר-ההסתערות האפשרי (כלומר, למעשה — את קו מוצבי-ההגנה הקדמיים של האויב), את איגוד הכוחות, סדר יחידות-המשנה בשדרות-המסע, המרחק בין הגלים, כלי-הנשק שתחת-פיקוד וכלי-הנשק שבסיוע, ואת תכנית-האש; ועל בסיס פקודות אלה עורכים מפקדי-הפלוגות את הערכות-המצב שלהם ואת תכ-ניותיהם. בעת שנמסרות הפקודות, יש לשער שהגדוד כבר מבצע את מסע-ההתקרבות שלו. פלוגות הגל הראשון מתקרבות כל אחת אל קר-ההתחלה שלה בתבנית שדרה, וסדר-המסע המקובל הוא: טנקים, רגלים בנושאי-גייסות-משוריינים, תותחים ומרגמות. או לפני חצית קר ההתחלה, או בין קר-ההתחלה וקר-ההסתערות, מתפרסים הטנקים לשורה רחבה, בעודם בתנו-עה; וכמותם עושים נושאי-הגייסות-המשוריינים — כשהם מתפרסים משדרת-פלוגה לשדרות-מחלקה, בנסעם ללא-הרף בעקבות הטנקים וב-סמוך להם.

ב. בהתפרסות תוך-תנועה

נושאי־גייסות משור־ ינים סובייטים

בנועס במהודק מאחרי
הטנקים, מתפרסים הם
תוך־תנועה ישר מקור
המסע (פנסי האיתות מ־
שמשים להכונת ההתפר־
טות — מחמת זממת
האלחוט).

הנעים בתבנית־שדרה, עוברים על פני חלקות
כאלו.

רמת־שיתוף־הפעולה בין הרובאים והטנקים
הנה טובה בדרך־כלל, הואיל ומכשירי־הקשר
שבשימושם של נושאי־הגייסות הנם מאותו דגם
עצמו כמכשירי הטנקים; ולטנקים ניתנים, נוסף־
על־כך, גם מכשירי־קשר של רגלים, כדי לאפשר
להם לשמור על מגע־אלחוט עם הרובאים אף
כאשר הללו יורדים מנושאי־הגייסות שלהם.
דממת־האלחוט נשברת רק משהוקם מגע־קרב
עם האויב.

אם על הרגלים־הרכובים לערוך הסתערות
רגלית, הרי על ירידתם מהרכב לפני היעד מח־
פים הן הטנקים והן אש המקלעים־הכבדים של
נושאי־הגייסות. לאחר שהורידו את הרגלים
שלהם, נסוגים נושאי־הגייסות אל המחפה הק־
רוב ביותר, וממתינים שם עד שיקראום לחזור.
כיום, הרי דבר בלתי־רגיל יחסית הוא שהרגלים
הסובייטיים ינועו לקרב רכובים על טנקים: בדרך
כלל נהוג עתה שלא לעודד אורח־פעולה כזה.
נקודות־משען בצורות במערך־ההגנה של
האויב, וכן חלקות־שטח ש"זוהמו" ע"י רדיו־
אקטיביות, נעקפים על־ידי הפלוגות המסתערות;
הללו ממשיכות בתנועתן מבלי להאיט את קצב
ההתקדמות, כשאחדים מן הטנקים מרחיקים עד
כדי כ־800 מטרים לפני השאר, אם רק פני־
הקרקע והמסיבות האחרות מאפשרים זאת והת־

במקומות בהם מצויים מוקשים ומכשולי־תיל,
נפרצים מכשולים אלה על־ידי פלסים, באמצע
עות חומרי־נפץ, או ע"י טנקים בעלי מכבשים;
לכל פלוגה נפרצות שלוש פרצות־מעבר. אחדים
מהטנקים מתקדמים לתוך הפרצות, ומאחוריהם
קרבים אל הפרצות, ונכנסים לתוכן, נושאי־
הגייסות־המשוריינים של חיל־הרגלים. טנקים
אחרים ותותחי־סער משוריינים (רכב־הסיוע המ־
כונה "ס.א.ו.") — הפועלים כבסיס־אש — מסיי־
עים לטנקים־המוליכים ולרגלים להתקדם. לאחר
עברם דרך המכשול, מתפרסים נושאי־הגייסות־
המשוריינים לשורה רחבה — ודואגים לכך שה־
טנקים לא ייעצרו על־ידי רגלים של האויב
המפעילים כלי־נשק נגד־טנקיים קצרי־טוח. הרג־
לים הרוסיים אינם נוהגים לרוב לרדת מעל
נושאי־הגייסות־המשוריינים שלהם אלא אם כן
מחזיק האויב מעמד בתקיפות; והם מעניקים
סיוע־צמוד לטנקים על־ידי ירי מתוך נושאי־
הגייסות־המשוריינים האלה. כגמול על כך, שומה
על הטנקים לסייע לנושאי־הגייסות־המשוריינים,
שהנם רכב גלגלי, להתגבר על מכשולים ועל
קשיי פני־הקרקע. תיל הם גוררים הצדה, או
רומסים אותו עד ל"הפכו מישור"; את חפירות־
הקלעים והתעלות ממלאים הם על ידי סיבובים־
סחור־סחור, במקום; ואדמה חרושה או צמחית־
שיחים מישרים ומהדקים הם על ידי שהטנקים,

נגדות האויב חלשה. אולם אם מנחית האויב התקפת-נגד חזקה, הרי משיבים עליה אש מתוך מצב עמידה; ורק לאחר שההתקפה נבלמה מתחילה הפלוגה-המוגברת הסוביטית לנוע קדימה, בדרך-כלל לעבר אגף — כדי להשמיד את האויב התוקף. אם מפקד הפלוגה מוצא ששרידי האויב מנסים לסגת, עליו לדוח ברציפות למפקד הגדוד, ובשום תנאים שהם אל-לו לאבד את המגע אתם. שהרי, לפי השקפת הרוסים, איבוד המגע עם כוחות היריב אינו אלא שם-נרדף להשמדה על-ידי קליע גרעיני של האויב.

התקפות בלילה ובאפלה

רבות מהתקפות אלה נערכות בלילה, או בדמדומים, או במחפה עשן. אפשר שבחלק מן הטנקים הותקנו עתה מכשירי-נהיגה המבוססים על „ראיה-אינפרא-אדומה“; אך אם פני-הקרקע קשים במידה כלשהי לתנועה — הרי יש להניח כי הגייסות שכבר עומדים במגע עם האויב סימנו בינתיים את נתיבי-הגישה וקויה-ההתחלה, באמצעות סימנים ואורות.

הלקחים שיש להפיקם

האורח-הטקטי המתואר במאמר זה מציג לפנינו את ענין ההתקפה במלחמה-גרעינית — כפי שרואים אותה הרוסים; והיא כה שונה מיסודה מן המסופר עליה בשפע של מאמרים על נושא זה המתפרסמים במערב, עד שראויה היא למקצת עיון והרהור. אין מאמר זה מתכוון לחוות-דעה על כך האם המחשבה-הטקטית-הרוסית צועדת בדרך הנכונה, או לא; אך היא בחרה לעצמה — מתוך עצמאות-גישה שלא ניכרה בה בעבר — דרך משלה, ולעת-עתה קיימה אותה בהתמדה. טרם שתדחה כלאחר-יד את פתרונה — מוטב כי תבדוק אחדות מן ההלכות הנקוטות בידי ההוגים-הצבאיים של המערב. ובמיוחד טעונות פתרון בעיות הטיפול באויב משורין ומהיר-תנועה, המבצע הסתננות רחבת-מימד, — וכן הבעיה הקשה, כיצד להביס כוחות חזקים של טנקים וגייסות-ממוכנים, הנמציאים כבר במגע-היאבקות מהודק עם גייסות תיך-שלך.

הגל השני

במשך ביצוע ההתקפה ע"י הגל הראשון (במקרה שההסתערות נערכת באור היום) נשאר מפקד הפלוגה של הגל השני בעמדת-תצפית קדמית, ועוקב מקרוב אחר מהלך הקרב — בעוד אנשיו ממתניים בריחוק-מה, עורפית-יותר, רכזים על כלי-הרכב או בסמוך להם, בכוננות לעלות חיש על נושאי-הגייסות שלהם. עם התפתחותה של התקפת הגל הראשון, על מפקד-פלוגה זו להיות מוכן להכניס שינויים בתכניתו ובפקודותיו. בדרך-כלל נדרשות כחמש-עשרה דקות בשביל להטיל את הגל השני לקרב; ותוך משך-זמן זה שומה על מפקד-הפלוגה גם להוריד את הפקודות הסופיות (מפקדי-המחלקות שלו יתכן שיימצאו עמו במוצב-התצפית), וגם להניע את פלוגתו עד אל קו-ההתחלה.

אין זו משימה קשה, כיון שהוא עומד בקשר-אלחוטי עם פלוגתו בעת שהיא נעה קדימה (לאחר שדממת-האלחוט כבר נשברה על-ידי הגל הראשון), והוא יכול להוסיף ולדבר עם מפקדי המחלקות שלו ומפקדי יחידות-המשנה המסייעות במשך התנועה מקו-ההתחלה אל קו-ההסתערות. מסע-התקרבותו, והתפרסותו, של הגל השני נעשים לפי מתכונת הגל הראשון, ונושאי-הגייסות מתפרסים משדרת-פלוגה לשדרת-מחלקה ונעים במהירות הלאה, מאחורי הטנקים. אין זה רגיל שהגל השני יעבור בדילוגים דרך הגל הראשון — אלא אם כן הושאר פער

„ההתקפה מתוך-תנועה נבדלת מן ההתקפה מתוך עמדת-היערכות בעיקר ע"י האורח השונה של הכנסת הכוחות לקרב. אשר לביצוע ההתקפה עצמו — אין הבדלים מהותיים בין השתיים.“

מתוך „סיכום הלקחים-לעיתיד“ בספר הגרמני „הטקטיקה במסע-רוסיה“ מאת א. מידלדורף.